

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Andrzej Stępka

w sprawie **D. S.**

skazanego z art. 148 § 2 pkt 2 i 3 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. i art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 14 lipca 2022 r.

w przedmiocie wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania

zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 lutego 2005 r., sygn. akt II AKa [...],

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 8 września 2004 r., sygn. akt III K [...]

postanowił:

1) wniosek oddalić;

**2) kosztami postępowania wznowieniowego w kwocie 20 zł.
(dwadzieścia złotych), obciążyć skazanego D. S..**

UZASADNIENIE

W dniu 23 marca 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek adwokata G. S. – obrońcy skazanego D. S., o wznowienie postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 lutego 2005 r., sygn. akt II AKa [...], utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 8 września 2004 r., sygn. akt III K [...]. Tym ostatnim wyrokiem D. S. został uznany winnym tego, że w nocy z 22/23 września 2002 r. w B. i O., działając wspólnie i w

porozumieniu z P. M. i P. W. w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia J. R. i dokonania zaboru celem przywłaszczenia pieniędzy na jej szkodę, pozbawiając ją wolności w ten sposób, że przytrzymywali ją w samochodzie ukrytym w wynajętym uprzednio garażu i używali wobec pokrzywdzonej przemocy polegającej na skrępowaniu jej nóg i rąk, zaklejeniu oczu taśmą klejącą oraz biciu i kopaniu po ciele, w następstwie czego spowodowali u niej obrażenia ciała w postaci podbiegnięć krwawych czoła w stronę lewego oka, podbiegnięć krwawych obu barków i ramion oraz złamania czterech żeber po stronie lewej, zmusili ją do wydania im kart bankomatowych wraz z numerami kodów PIN, a następnie działając w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie, dusząc pokrzywdzoną kablem od lutownicy spowodowali zgon J. R. w wyniku zadzierzgnięcia, zabierając na jej szkodę pieniądze w kwocie 25000 złotych to jest przestępstwa z art. 148 § 2 pkt 2 i 3 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. i art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to wymierzono mu karę 25 lat pozbawienia wolności.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu kasacji obrońców skazanych P. W. i D. S., złożonych od wyroku Sadu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 lutego 2005 r., sygn. akt II AKa [...], oddalił te kasacje, przy czym kasację wniesioną przez obrońców skazanego D. S. jako oczywiście bezzasadną (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2005 r., sygn. akt IV KK 278/05).

Obrońca skazanego D. S. we wniosku o wznowienie postępowania, wskazuje na okoliczności z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a i lit. b k.p.k., to jest nowe fakty i dowody, w szczególności „wyznanie” P. M. oraz to, że „J. R. została nagrana na monitoringu podczas próby wypłacania pieniędzy przy bankomacie Banku [...] w B. przy ulicy D. około godziny 17.53, czyli w chwili w której już nie żyła według ustaleń Sądu” (k. 2v).

Prokurator Prokuratury Krajowej w piśmie z dnia 2 czerwca 2022 r. wniósł o oddalenie wniosku adwokata G. S. – obrońcy skazanego D. S. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 lutego 2005 r., sygn. akt II AKa [...], utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 8 września 2004 r., sygn. akt III K [...] (por. pismo Prokuratora Prokuratury Krajowej z dnia 2 czerwca 2022 r., nr [...] -4.Kw. [...], k. 55 - 58).

W piśmie z dnia 10 czerwca 2022 r. adwokat A. D., likwidator kancelarii adwokata S. W. pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej M. R., wniósł o oddalenie złożonego wniosku w wznowienie postępowania (k. 61).

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Wznowienie postępowania jest w polskiej procedurze karnej zaliczane do nadzwyczajnych środków zaskarżenia (por. tytuł działu XI k.p.k.). Zróżnicowane podstawy wznowienia postępowania, wyraźnie wskazują na korekcyjny charakter tej instytucji. Podkreśla się, że w przypadku wznowienia na wniosek strony są one zdeterminowane przyczynami zewnętrznymi wobec prawomocnie zakończzonego postępowania (por. B. Janusz – Pohl, w: P. Wiliński (red.), Polski proces karny, Warszawa 2020, s. 680 – 681). Nie budzi wątpliwości, że nowe fakty i dowody, o których mowa w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., mogą stanowić podstawę wznowienia tylko wtedy gdy uprzednio nie były znane sądowi oraz stronie. Chodzi tu o nowo ujawnione fakty lub dowody po prawomocnym zakończeniu postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie przy tym wskazuje się, iż zgłoszenie przez stronę nowych faktów i dowodów nie powoduje, że sąd rozpoznający wniosek o wznowienie postępowania niejako automatycznie jest zobligowany do wznowienia postępowania. Te zgłoszone przez stronę nowe fakty i dowody podlegają ocenie tego sądu, dokonywanej w ścisłym powiązaniu z materiałem dowodowym zgromadzonym w przedmiotowej sprawie, w toku jej rozpoznawania przez sąd pierwszej i drugiej instancji (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 maja 2012 r., sygn. akt V KO 68/11, z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt V KO 21/13). Oczywiście te nowe fakty i dowody, podane przez stronę, muszą wskazywać na zaistnienie okoliczności wymienionych w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a – c k.p.k., innymi słowy na oczywistą (graniczącą z pewnością) lub co najmniej wysoce prawdopodobną błędność wyroku, którego dotyczy wniosek o wznowienie (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2017 r., sygn. akt II KO 3/17).

W realiach sprawy za taki nowy fakt nie można uznać pisma, nazwanego przez obrońcę skazanego D. S. „wyznaniem” skazanego P. M., w którym to piśmie zawarta jest relacja ze zdarzeń objętych ustaleniami faktycznymi dokonanymi w sprawie karnej SO w K. o sygn. akt III K [...] (k.17). Ogląd tego pisma sugeruje, że

sporządzały go co najmniej dwie osoby, ale nawet przy założeniu, że rzeczywiście sporządził je skazany P. M., to mając na uwadze jego wyjaśnienia składane w toku postępowania przygotowawczego oraz sądowego w sprawie zabójstwa J. R., nie da się relacji zawartej w tym „wyznaniu” potraktować w kategoriach nowego faktu w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a – c k.p.k. Jeśli zaś chodzi o dowód z nagrania to z akt sprawy wynika, że w dniach 24 września 2002 r. i 26 września 2002 r. dokonano odtworzenia nagrania z kamer monitorujących bankomat w B. przy ulicy D., w tym w dniu 23 września 2002 r. Z kolei z pisma Banku [...] z dnia 25 września 2002 r. wynika, że o godzinie 17.53 z bankomatu w B. podjęto bezskutecznie próbę wypłaty gotówki w kwocie 1000 zł. (k. 35). Świadek M. R. podczas czynności okazania jej dwóch fotografii rozpoznała, z pewnym prawdopodobieństwem (jak podała „około 80%”), swoją siostrę J. R. (k.43). W aktach sprawy znajdują się dokumenty obrazujące czynności dokonywane w dniu 23 września 2002 r. przy tym bankomacie w B. (k. 102 – 105). W dniu 13 maja 2003 r., przeprowadzono zaś eksperyment procesowy w celu odtworzenia zdarzenia z dnia 23 września 2002 r. (k. 1295). Z tych ustaleń, wbrew ocenie obrońcy skazanego D. S., nie wynika w sposób bezsporny, że osobą zarejestrowaną na fotografii z monitoringu bankomatu w B. przy ulicy D. w dniu 23 września 2002 r. była właśnie J. R.. Co istotne tym materiałem dowodowym dysponował Sąd Okręgowy w K. (por. akt oskarżenia, który zawiera wniosek o odczytanie wskazanych dokumentów na rozprawie – k. 1454, a także protokół rozprawy z dnia 2 września 2004 r.). W tej sytuacji nie można uznać, aby wskazany we wniosku o wznowienie dowód nagrania z monitoringu był dowodem nieznanym orzekającemu w sprawie sądowi. Jeśli zaś chodzi o wyrażone we wniosku o wznowienie uwagi co do sposobu przeprowadzenia sekcji zwłok J. R., czy pogląd obrońcy skazanego D. S. o niemożności dokonania zabójstwa w sposób opisany przez sprawców ze względu na wymiary garażu, to oczywistym jest, iż tego rodzaju zapatrywania strony postępowania o wznowienie nie są ani nowym faktem, ani nowym dowodem.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie.

